

[Landbrugsministeren.]

altsaa vælge mellem frivillig Akkord og Moratorium. Moratorium betyder blot, at Debitorerne er fritaget for at betale Rente i 3 Aar.

Det er ikke rigtigt, som det ærede Medlem siger, at en Mand kan faa et Moratorium nu og saa sælge sin Ejendom og blive ved at have den Begunstigelse. Moratoriet bortfalder i Henhold til § 22 ved Ejerskifte; det kan derfor ikke nytte at paastaa, at der gøres saadan Uret over for Kreditorerne. Og ved frivillig Akkord kan Kreditor, hvis han skønner, det er for daarlig en Akkord, hvis han har Sandsynlighed for at faa sine Penge paa anden Maade, nægte at gaa med til den, saa bliver der ingen Akkord. Derfor kan jeg ikke se, der er nogen som helst Grund til at gaa imod hele Loven, medmindre man indtager det kyniske Standpunkt, at den Landmand, der ikke kan forrente Handelsværdien, maa bort fra Ejendommen; det er konsekvent, det er et Standpunkt, man maa bøje sig for. Men jeg er ikke Tilhænger af det Standpunkt, og derfor maa jeg endnu engang anbefale, at man vedtager det foreliggende Lovforslag.

Jefsen Christensen: Jeg synes heller ikke, det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lange) har Ret i den Betragtning, at der gøres stor Uret ved de frivillige Akkorder, for det er jo som ogsaa af den højtærede Landbrugsminister nævnt netop det, der her er Tale om. Der er ganske vist tillige Tale om tvunget Moratorium i Henhold til §§ 10 og 11 i Lovforslaget, og jeg maa for min Del sige, at jeg har i og for sig aldrig været Tilhænger af tvunget Moratorium; men selv om det indtræder, er det ved Lovforslagets § 22 forhindret, at en Debitor ved Salg af Ejendommen kan indkassere noget af det Beløb, der er indefrosset. Det er der slet ikke Tale om, idet § 22 udtrykkelig siger, at

„De til Moratoriet knyttede Virkninger bortfalder, saafremt Ejendommen i den Tid, for hvilken Moratoriet er gældende, sælges eller gøres til Genstand for Retsforfølgning af Panthaveren“ o. s. v. Kravet paa det indefrosne Beløb bliver effektivt samme Dag, som Ejendommen bliver solgt.

Jeg forstaar slet ikke den store Diskussion, der i Gaar blev ført i Folketinget om den store Forskel imellem Vurderingsværdi og Handelsværdi. Det er muligt, den kan forekomme paa Øerne, og det er muligt, der kan være enkelte Akkordudvalg, som i for høj Grad benytter de 10 pCt. til Nedsæt-

telse af Ejendomsskylden og derved hidfører noget uretfærdigt. Jeg tør dog sige, at i Tønder Amt har vi vist aldrig nogen Sinde brugt dem til Nedsættelse, snarere til Forhøjelse for at faa Akkorden gennemført paa det frivillige Grundlag, saa at begge Parter har kunnet mødes og der blev et saa meget større Beløb til Nedskrivning af Gælden. Men hvordan man end ser paa Spørgsmaalet, er der ikke nogen Mulighed for, at den, der søger Akkord eller Moratorium, ved senere Afhændelse af Ejendommen kan stryge en Gevinst, han er uberettiget til.

Jeg vil gerne sige til den højtærede Landbrugsminister, at mig forekommer Ændringen i § 4, Punkt 1, at have reel Betydning, idet den fjerner det, at man fra Amtsudvalgenes Side skal søge at faa Tilslutning fra de Udvalg, der er nedsat i Henhold til tidligere Love, eller fra Skifteretten ved frivillige Akkorder. Man vil nu kunne ordne Spørgsmaalet om frivilligt Moratorium uafhængigt af Skifterettens Kendelse, hvilket ikke klart fremgik af Loven, saaledes som den var før. Jeg tror, det har en væsentlig reel Betydning, at man ikke alene siger „bortset fra frivillig Akkord“, men at de to Ord „og Moratorium“ kommer med ind i Loven. Jeg hilser det med Glæde, idet jeg, som sagt, er saa afgjort Tilhænger af, at alting sker i videst muligt Omfang paa Frivillighedens Grundlag.

Naar jeg har rørt ved Spørgsmaalet om, hvorvidt det ikke var bedre, om der stod „sidste almindelige Vurdering“, er det, fordi man efter de gældende Vurderingsbestemmelser ved normale Omvurderinger ikke kan forhøje Ejendomsskyldbeløbet, saafremt de foretagne Forbedringer paa Ejendommen ikke overstiger 2 000 Kr. Der vil være en Række af mindre Ejendomme, hvis Grundforbedringer ikke kommer til at overstige dette Beløb, og saa vil man altsaa være afskaaret fra at tage Hensyn til disse Forbedringer ved de normale Omvurderinger i Begyndelsen af Januar Maaned. Men jeg betragter ikke dette Spørgsmaal som saa vidtrækkende, at vi af den Grund maa have Lovforslaget i Udvalg og søge at faa det ændret paa dette Punkt, saa at det skal tilbage til det andet høje Ting. Jeg mener, at Spørgsmaalet, selv om det har nogen Betydning, dog ikke har saa stor Betydning, at man af den Grund bør kræve Udvalg, men jeg har dog ønsket at pege paa det, fordi der er en Realitet deri.

Lange: Den højtærede Landbrugsminister maa formodentlig synes, at det var et godt Fund, han havde gjort forleden, da